

[Bjørn Elmquist]

ningsudvalget, SNU, så det får en mere uafhængig status?»

Skriftlig begrundelse

I pressemeddelelsen den 14. oktober 1980 om SNU hedder det bl. a.: Udvalget handler på eget ansvar og er i sin virksomhed ikke underlagt regeringen eller dens myndighed.

Ved sin afgang fra SNU's formandskab den 26. oktober i år påpegede professor Erling Bjøl, at formandskabet har en forkert konstruktion, idet det med en embedsmand som formand har en indbygget loyalitet over for regeringen. Erling Bjøl efterlyste i stedet en model i retning af det økonomiske råds formandskab, jfr. Berlingske Tidende den 28. oktober.

Fjerde næstformand (Ebba Strange):

Statsministeren vil svare på udenrigsministerens vegne.

Statsministeren (Anker Jørgensen):

Mit svar på det stillede spørgsmål er, at det sikkerheds- og nedrustningspolitiske udvalg ifølge sit mandat skal handle på eget ansvar. Udvalget er i sin virksomhed ikke underlagt regeringen eller dens myndigheder, og der kan således ikke være tvivl om udvalgets uafhængighed. Den omstændighed, at det er en embedsmand, der er formand, og ikke mindst med den baggrund, som denne formand har, ændrer ikke ved dette forhold.

I øvrigt er udvalgets virksomhed endnu kun i sin indledende fase, og allerede derfor mener jeg ikke, der er grundlag for at overveje en ændring af strukturen.

Bjørn Elmquist (V):

Jeg skal takke den fungerende udenrigsminister, statsministeren, for svaret. Jeg var spændt på, om det var udenrigsministeren, der ville komme ind ad døren her, men det var altså statsministeren, der nåede det i sidste øjeblik.

I øvrigt må jeg sige, at der ikke var så forfærdelig meget kød på svaret. Jeg har også læst pressemeddelelsen fra den 14. oktober 1980, og det var faktisk den, der fik mig til – måske i enfoldighed – at stille spørgsmålet. Jeg hæftede mig netop ved de ord, som den fungerende udenrigsminister brugte, nemlig

at udvalget handler på eget ansvar og i sin virksomhed ikke er underlagt regeringen eller dens myndigheder.

Jeg vil allerførst skynde mig at sige nu i mit supplerende spørgsmål til den fungerende udenrigsminister, at jeg mener, den danske embedsstand igennem årene ganske godt og i det store og hele uden problemer har forstået at drage grænsen mellem politisk følgagtighed og loyalitet; det kan være en svær grænse at drage, men jeg synes, det er lykkedes.

For nylig var der imidlertid et medlem af formandskabet for SNU, som jeg vil tillade mig at kalde det, som forlod det, og det var professor Erling Bjøl. Han er jo meget kompetent, og det er vel også derfor, regeringen i sin tid har bedt ham om at være medlem af formandskabet. Han påpegede, at det var en forkert konstruktion, man her lagde op til, idet der med en embedsmand som formand er indbygget en loyalitet over for regeringen.

Nu forstod jeg på den fungerende udenrigsminister, at udvalget og dets virke endnu kun er i sin vorden, og jeg vil derfor spørge, om jeg her kan tillade mig at lægge bare antydningen af et løfte om at overveje at give dette udvalg en status, der svarer til det, som jeg forstår også var regeringens hensigt med det. Jeg har indtryk af, at vi i folketinget og andre steder har brug for et forum, hvor vi virkelig har en sikkerheds- og nedrustningspolitisk kompetent debat, som vi kan trække på uden om regeringen – det være sig en socialdemokratisk regering eller en skønne dag måske en anden regering.

Statsministeren (Anker Jørgensen):

Nej, jeg vil ikke kunne give noget, der smager af et løfte om, at vi nok skal tage det op til overvejelse. Vi må sige, at udvalget efter vor bedste overbevisning har en sammensætning og et formandskab, som kan klare de problemer, man kommer til at stå over for.

Jeg kan naturligvis ikke sige, om et eller andet i den kommende udvikling vil vise noget andet, for så må man selvfølgelig være åben, men jeg kan ikke på forhånd love, at vi vil gå ind i en eventuel ændring, ej heller i en overvejelse af det. Det må afhænge af, om der kommer nye ting frem, der kunne begrunde det. Ellers ikke.